

Domov>Iskanje pravnih strokovnjakov>Poljšči Izvedenca

Poljšči Izvedenca

Poljska

I. Sezname in registri izvedencev

Vsako okrožno sodišče ima svoj seznam izvedencev. Za objavo je odgovoren predsednik okrožnega sodišča. Glej:

<https://lublin.so.gov.pl/lista-bieglych,m,m1,2,270> za Lublin ali

http://www.krakow.so.gov.pl/fck_pliki/file/Testowy/Biegli/Biegli_20180205_strona.pdf pliki/file/Testowy/Biegli/Biegli_20180205_strona.pdf za Krakov. Registri so javno dostopni.

Obstaja starostna omejitev, in sicer mora biti oseba, ki želi postati izvedenec, stara vsaj 25 let. Izvedenci morajo imeti posebno teoretično in praktično znanje na specifičnem področju znanosti, tehnologije, umetnosti, obrti ali drugih znanj in spretnosti. Merila niso formalizirana. Predsednik okrožnega sodišča presodi, ali kandidat izpolnjuje vse pogoje za izvedenca. Izvedenci morajo pred vpisom v register izreči zaprisego. Vsak, ki želi biti vpisan na seznam izvedencev, mora predložiti vlogo predsedniku okrožnega sodišča.

Predsednik okrožnega sodišča lahko izvedenca izbriše iz registra:

na njegovo zahtevo,

če izvedenec ne izpolnjuje več zahtev za opravljanje te funkcije ali če se ugotovi, da jih ni izpolnjeval ob vpisu in še vedno ni odgovoren zanje,

iz pomembnih razlogov, zlasti če svoje dejavnosti izvaja nepravilno.

Za izvedence ni posebnega kodeksa ravnanja ali etičnega kodeksa, vendar mora izvedenec upoštevati zakonik o civilnem/upravnem/kazenskem postopku.

Registri se redno posodabljajo. Predsednik okrožnega sodišča vsako leto januarja sporoči seznam sodnih izvedencev okrajnim sodiščem in ministrstvu za pravosodje ter vse takoj obvesti o vseh spremembah seznama in začetku kazenskega postopka ali poslovne nesposobnosti v zvezi s temi osebami.

Izvedenci so registrirani za petletno obdobje.

Izvedenci se vrstijo na seznam za določena področja znanosti, tehnologije, umetnosti, obrti ter drugih znanj in spretnosti. Seznam specializacij je zelo dolg in raznolik.

Izvedenci po vpisu v register nimajo posebnih obveznosti. Ni se jim treba stalno strokovno izpopolnjevati, čeprav obstajajo ustrezni podiplomski študiji in tečajji. Vendar pa morajo v praksi, če želijo biti imenovani za naslednje obdobje, dokazati, da svoje znanje poglobljajo (udeležba na tečajjih, konferencah, podiplomskih študijih itd.).

II. Kvalifikacije izvedencev

Izvedenci morajo imeti posebno teoretično in praktično znanje na specifičnem področju znanosti, tehnologije, umetnosti, obrti ali drugih znanj in spretnosti. Merila niso formalizirana. Predsednik okrožnega sodišča presodi, ali kandidat izpolnjuje vse pogoje za izvedenca.

Izvedencem ni treba biti član strokovnega organa. Formalno se ne zahteva, da svoja znanja in spretnosti redno izboljšujejo, in ni sistema stalnega strokovnega izpopolnjevanja. Kot izvedencem jim ni treba dokazovati, da se udeležujejo nadaljnjih izobraževanj, in ni metode za preverjanje pridobljenega znanja. Vendar pa morajo, če želijo biti imenovani za naslednje obdobje, dokazati, da svoje znanje poglobljajo.

III. Plačilo izvedencev

Plačilo izvedencev je določeno v uredbi ministra za pravosodje z dne 24. aprila 2013 o določitvi nagrad izvedencev, pavšalnih zneskov in načina dokumentiranja stroškov za izdajo mnenja. Urne postavke izvedencev so določene in so del osnovnega zneska, določenega z zakonom o proračunu. Na splošno je plačilo izvedenca odvisno od števila ur, ki jih je namenil izvedenskemu delu, in od njegove stopnje izobrazbe. Uredba določa najnižjo in najvišjo tarifo.

Dolžnost plačila nagrade izvedencu opravi pravosodni sistem ali pa nagrado plača ena stranka. Stranke lahko pridobijo pravno pomoč v zvezi s plačilom izvedenca brez predpisanih tarif.

Nagrade so določene z uredbo. V posebnih primerih, zlasti pri zahtevnih nalogah, se lahko zakonska tarifa preseže s posebno sodno odločbo. Vendar se morajo v praksi v civilnih postopkih z višjimi nagradami izvedencev strinjati stranke.

V civilnih zadevah, v katerih izvedenca imenuje sodišče, mora ena stranka izvedenca plačati vnaprej. Izvedenci lahko prejmejo predujem za svojo nagrado. Vendar sodišče ob koncu postopka v vsebinski sodbi odloči, kdo nosi končno breme. To se lahko razdeli med stranke.

V kazenskih zadevah izvedence plača država (plačilo pa se naloži tožencu le, če je obsojen): sredstva, ki jih plača država, nadzoruje državni finančni nadzorni organ, ki lahko izpodbija plačila, izvedena v nasprotju z zakonom o javnih financah.

IV. Odgovornost izvedencev

V skladu s kazenskim pravom je lahko izvedenec, ki predloži lažno mnenje, obsojen na kazen zapora do desetih let.

Na tem področju ni posebnih civilnopравnih določb. Za odgovornost izvedencev se uporabljajo splošni predpisi civilnega prava (odškodninsko/pogodbeno pravo).

Izvedencem svoje morebitne odgovornosti ni treba kriti z zavarovanjem poklicne odgovornosti.

V. Dodatne informacije o izvedenskih postopkih

Imenovanje izvedencev ureja odlok ministra za pravosodje z dne 24. januarja 2005. Dodatno je urejeno v zakonikih o civilnem postopku, kazenskem postopku in upravnem postopku. V civilnih postopkih lahko stranke zahtevajo imenovanje izvedenca. Običajno je v civilnem postopku imenovanje izvedenca odvisno od predujma strank, ki ga zahtevajo, za stroške v zvezi s pripravo mnenja.

Na splošno se v civilnih, kazenskih in upravnih postopkih uporabljajo ista pravila. Med postopki imenovanja izvedencev v civilnih, upravnih in kazenskih zadevah ni bistvenih razlik.

Naziv sodni izvedenec se lahko uporabi le med pripravo in za pripravo izvedenskega mnenja za sodišča ali tožilstvo. Na Poljskem je približno 15 000 izvedencev.

1. Imenovanje izvedencev

Izvedence s statusom sodnega izvedenca lahko imenujejo le sodišča in tožilstvo, in sicer po uradni dolžnosti ali na zahtevo stranke. Mnenje, pripravljeno ob imenovanju s strani sodišča ali tožilstva, je posebna vrsta dokaza, imenovana izvedensko mnenje.

Stranke lahko izvedence najamejo zasebno, vendar bo njihovo poročilo vloženo v spis kot drug dokaz.

(a) Imenovanje s strani sodišča

Sodišče uporablja seznam izvedencev. Vsako okrožno sodišče ima svoj seznam izvedencev. Sodišča izvedence običajno imenujejo iz (lokalnega) registra. Vendar uporaba registra ni obvezna.

(b) Imenovanje s strani strank

Stranke nikoli ne imenujejo sodnih izvedencev, lahko pa v civilnih in upravnih postopkih najamejo svoje izvedence. Ni jim treba slediti posebnim postopkom.

2. Postopek

(a) Civilni postopek

V civilnih postopkih se izvedencu ni treba udeležiti predhodne obravnave (če ta obstaja). Sodišče spremlja potek preiskave izvedenca. Sodišče je „najvišji izvedenec“ in presoja kakovost mnenja. Sodišče ni zavezano upoštevati mnenja, izraženega v izvedenskem poročilu, in se odloči, ali je lahko mnenje podlaga za ugotavljanje dejstev v zadevi.

Izvedensko poročilo

Izvedenec predloži pisno poročilo. Izvedencu v poročilu ni treba upoštevati posebne strukture. Predložitev predhodnega poročila ni obvezna. V končnem poročilu mora izvedenec obravnavati argumente strank. V številnih primerih mora izvedenec predložiti dodatno poročilo, kadar to zahteva stranka in se sodnik s tem strinja, ali na zahtevo sodnika. To se lahko zgodi, če izvedenec ni odgovoril na vsa vprašanja v okviru svoje naloge ali če se pozneje pojavijo dodatna vprašanja.

Sodišče bo izdalo novo odredbo, v kateri bo navedlo potrebo po dodatnem poročilu in opredelilo vprašanja, na katera je treba odgovoriti. Stranke lahko pri sodišču vložijo zahtevo za dodatna pojasnila. Vendar je v praksi bolj verjetno, da bo imenovan drug izvedenec, odvisno od zadovoljstva s prvim poročilom.

Obravnava na sodišču

Izvedenci se morajo udeležiti obravnave, da po predložitvi poročila odgovorijo na vprašanja sodišča in strank. Na sodišču so lahko navzkrižno zaslišani.

(b) Drugo

Nekateri izvedenci so imenovani, da se udeležijo zaslišanja prič ali strank, večinoma psihologi. Ocenijo sposobnost oseb glede dojemanja in predstavitve opažanj.

Tukaj predstavljene informacije so bile zbrane med projektom Poišči izvedenca pri kontaktnih točkah po državah, ki jih je izbral [Evropski inštitut za sodno izvedenstvo in sodne izvedence \(EEEI\)](#).

Zadnja posodobitev: 27/04/2023

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.